

OL til Danmark - Potentialer og barrierer

Resumé

Februar 2006

OL til Danmark - Potentialer og barrierer

Resumé

Februar 2006

Rambøll Management
Nørregade 7A
DK-1165 København K

Tlf: 3397 8200
www.ramboll-management.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
1. OL til Danmark – hvorfor skal det undersøges?	3
2. OL til Danmark – hvordan kunne det se ud?	6
3. OL til Danmark – hvad ville det koste?	12
4. OL til Danmark – hvorfor skulle det realiseres?	15
5. OL til Danmark – hvordan kunne det organiseres?	18
Drøm eller virkelighed?	21

Indledning

Kulturminister Brian Mikkelsen tog i april måned 2005 initiativ til at afdække potentialer og barrierer i forbindelse med en eventuel fremtidig satsning på København som vært for et OL gennem udbud af en konsulentundersøgelse. Undersøgelsen indgår som baggrund for regeringens handlingsplan for at tiltrække store idrætsbegivenheder til Danmark.

I forbindelse med undersøgelsen har der været nedsat en styregruppe, som har fulgt undersøgelsen. Styregruppen har bestået af repræsentanter fra:

- Kulturministeriet - Peter Schønning (formand) og Camilla Mynster
- Københavns Kommune - Leif Chr. Mikkelsen
- Århus Kommune - Finn Lyck
- Wonderful Copenhagen - Lars Bernhard Jørgensen
- Danmarks Idræts-Forbund/Danmarks Olympiske Komité - Morten Mølholm Hansen
- Idrætsfonden Danmark - Lars Lundov

Undersøgelsen er gennemført af et konsulentteam bestående af:

- Rambøll Management A/S (projektledelse)
- Rambøll Danmark A/S
- Rambøll Nyvig A/S
- TSE Consulting

Konsulentteamet har udarbejdet en detaljeret rapport, hvor potentialer og barrierer ved OL til Danmark er analyseret i fem faser:

1. Status - mulighederne for i dag at afholde OL
2. Cost - omkostninger ved at byde på og afholde OL
3. Cost-Benefit - de samfundsøkonomiske omkostninger og indtægter
4. Strategi - hvilke fokusområder skal opstilles
5. Handlingsplan - hvad er de første skridt

Styregruppen og medlemmerne af et internationalt ekspertudvalg har løbende kommenteret konsulentteamets arbejde, men undersøgelsens resultater og rapportens indhold er alene konsulentteamets ansvar.

Dette resumé er udarbejdet på baggrund af, men følger ikke nødvendigvis, den detaljerede og til dels meget tekniske analyse i de ovennævnte fem faser. Konsulentteamet har skønnet, at det forståelsesmæssigt vil være bedre at beskrive analysens resultater gennem besvarelse af fem spørgsmål vedrørende OL til Danmark:

- Hvorfor skal det undersøges?
- Hvordan ville det se ud?
- Hvad ville det koste?
- Hvorfor skulle det realiseres?
- Hvordan kunne det organiseres?

Disse fem spørgsmål er forsøgt besvaret i dette resumé. For uddybende forklaringer, talmateriale mv. henvises til rapporten samt bilag til denne.

Det skal nævnes, at når der i det følgende skrives OL, menes der et samlet sommer OL - både for "rask-idrætten" og de Paralympiske Lege (tidligere Handicap OL).

Desuden skal det nævnes, at konsulentteamet foreslår, at der bør satses på at afholde OL i Danmark i 2020. Begrundelse herfor er, at OL kun meget sjældent har været afholdt på samme kontinent to på hinanden følgende gange. Da London samtidigt vandt værtskabet til OL i 2012, vurderer konsulentteamet det for mest sandsynligt, at OL igen vil blive tildelt en europæisk by i 2020. En yderligere argumentation herfor gives i rapporten.

1. OL til Danmark – hvorfor skal det undersøges?

Undersøgelsens formål er ikke at udarbejde et budmateriale til Den Olympiske Komité (IOC), som kan tiltrække et OL, ej heller at udarbejde en plan for afholdelsen af et OL i København, eller at give anbefalinger til, hvorvidt København og Danmark bør byde på et OL.

Formålet er derimod at afdække følgende centrale spørgsmål:

- Hvorledes de potentialer, som København og Danmark har, kan udnyttes
- Hvorledes de barrierer, der eksisterer, kan nedbrydes for at vinde et fremtidigt dansk bud på afholdelsen af et OL
- I hvilket omfang og under hvilke forudsætninger vil et OL i København være samfundsøkonomisk rentabelt – dvs. afdække hvilke samfundsøkonomiske omkostninger og indtægter afholdelsen af et OL indebærer
- Hvilken strategi, der skal lægges for, at København vinder værtskabet og hvilken handlingsplan, som skal understøtte og udmønte strategien – herunder hvilke øvrige store internationale idrætsbegivenheder, som kan understøtte et dansk OL-bud.

Undersøgelsen opstiller en række grundlæggende forhold og et dansk OL-koncept, som et eventuelt fremtidigt bud efter vores vurdering bør indeholde. Dette omfatter særligt følgende aspekter:

1. De aktuelle forhold i Københavnsområdet vedrørende de nuværende idræts- og hotelfaciliteter, der kan anvendes i forbindelse med internationale og olympiske idrætsarrangementer og den nuværende og planlagte infrastruktur
2. Opfyldelsen af de grundlæggende kriterier, som IOC har opstillet for at kunne afholde et OL
3. En målsætning om, at et OL-arrangement er samfundsøkonomisk rentabelt – de givne barrierer taget i betragtning
4. Danmarks muligheder for at vinde retten til at afholde et OL, såfremt det besluttet at byde – Danmarks relativt begrænsede størrelse taget i betragtning
5. En strategi, der sigter på maksimal udnyttelse af eksisterende faciliteter og minimal opførelse af anlæg og faciliteter, der efterfølgende vil have ringe værdi.

København og OL undersøgelse

I det følgende sammenholdes Københavns Kommunes egne udviklingsplaner med perspektiverne i at afholde et OL i København. Forslag til Kommuneplan 2005 fastslår, at der er følgende to overordnede pejlemærker for Københavns udvikling:

- København som international by med en stærk byidentitet
- København som en by med livskvalitet og et sundt bymiljø

Københavns Kommune præsenterer i forslag til Kommuneplan 2005 en række udviklingspolitikker indenfor en række forskellige fokusområder.

At der er stort sammenfald med en vision om et OL til København og målene i Kommuneplan 2005, fremgår af nedenstående oversigt.

Sammenfald mellem OL til København og målene i forslag til Kommuneplan 2005	Sammenfaldende med mål			
	Direkte	In-direkte	Ingen	Mod-strid
Pejlemærker i Kommuneplan 2005				
International by med stærk byidentitet	X			
Livskvalitet og et sundt bymiljø			X	
Fokuspunkter i Kommuneplan 2005				
Økonomisk bæredygtighed		X		
Social bæredygtighed		X		
Miljømæssig bæredygtighed			X	
En mangfoldig hovedstad		X		
Et godt kultur- og fritidsliv	X			
Arkitektur af int. klasse og alsidige, attraktive boligformer		X		
En velfungerende infrastruktur med kollektiv trafik	X			

Som det ses af oversigten stemmer visionerne om afholdelse af et OL på en række punkter overens med Københavns Kommunes mål for byens udvikling. Et OL indeholder potentialet til at skabe positiv synergi med planlægningen af Københavns fremtidige udvikling.

Således vil et OL i København for det *første*:

- Medvirke til at gøre København til en *international by* med en *stærk byidentitet* - også for byens egne borgere
- Kunne skabe rammer, der inspirerer og motiverer til et godt *kultur- og fritidsliv*
- Medføre forbedring af *infrastrukturen* samt rammerne for et godt *kultur- og fritidsliv*.

For det *andet* vil et OL i København indirekte kunne understøtte fokuspunkterne om:

- *Økonomisk dynamik* (og muligvis økonomisk bæredygtighed)
- *Social dynamik* (og muligvis social bæredygtighed)
- En *mangfoldig storby* med forskellige livsformer og kulturel bæredygtighed
- Dynamisk byudvikling og *alsidige og attraktive boliger*.

Der vil således gennem afholdelsen af et OL i København integreret kunne arbejdes mod realiseringen af de nævnte pejlemærker og fokuspunkter for Københavns Kommune, som de er beskrevet i forslag til Kommuneplan 2005.

Det er konsulentteamets vurdering, at en række af de positive effekter forbundet med et OL vil blive realiseret, selv hvis et OL i København i første omgang udelukkende er en vision. Således kan et OL på visionsplan i sig selv medføre en motivation, energi og selvbevidsthed, der kan være gavnlig for f.eks. byidentiteten og kultur- og fritidslivet.

Bliver OL i København i tillæg hertil et reelt mål, og Københavns Kommune vælger at byde på afholdelsen af et OL, kan de ovenfor nævnte effekter realiseres gennem en koordineret OL- og kommuneplanlægning.

Danmark og OL undersøgelse

Et andet og meget væsentligt argument for at undersøge potentialer og barrierer ved OL til Danmark er, at i regeringsgrundlaget "Nye Mål" fra 2005 opstilles det mål, at regeringen vil fremlægge en handlingsplan for at trække flere store idrætsbegivenheder til Danmark. Denne handlingsplan fremlægges efter det oplyste i sommeren 2006.

Af "Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien – 5 nye skridt på vejen" fra 2003 fremgår det ligeledes, at regeringen har som mål at tiltrække flere internationale begivenheder til Danmark og ønsker at øge professionaliseringen i håndteringen af dem ved at styrke tiltrækning og evaluering af begivenhederne.

Det er desuden regeringens hensigt at skabe et øget fokus på kulturelle og sportslige begivenheder for at anvende sportsbegivenhederne som regional løftestang. Det vil sige at benytte sig af begivenheder til at øge profileringen af en region og samtidig styrke det kreative, kulturelle og idrætsmæssige miljø til gavn for den økonomiske vækst og kulturelle udvikling.

Som regeringen lægger op til i "Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien", er formålet at skabe et løft af kultur- og oplevelsesøkonomien. Det skal være med til at gøre danske virksomheder i stand til at tilbyde varer og ydelser, der ikke alene har høj kvalitet, men også sammenkædes med følelser, værdier, mening, identitet og æstetik, som knytter sig til eksempelvis internationale (sports)events.

Konsulentteamet vurderer, at afholdelsen af OL vil have tre oplevelsesøkonomiske perspektiver:

1. Et OL har potentialet til at trække flere turister til København (og til Danmark) både før og også efter et OL, da København (og Danmark) vil blive associeret med bestemte positive oplevelser relateret til OL
2. Selve oplevelsen, OL, har et stort potentiale til at give danske virksomheder og deres produkter mulighed for på globalt plan at blive associeret med OL's erindringsbærende oplevelser.
3. OL vil kunne indgå i synergi med de allerede foretagne investeringer på området og dermed gøre forrentningen af samfundets øvrige oplevelsesøkonomiske tiltag større.

Sammenfatning

Som beskrevet ovenfor er der således en række forhold, som gør det relevant at undersøge potentialer og barrierer for at tiltrække et OL. Visionen om et OL til Danmark kan integreres i de udviklingsplaner, som Københavns Kommune har udarbejdet for hovedstadens fremtidige udvikling.

Samtidig passer visionen ind i regeringens planer for at tiltrække flere store idrætsbegivenheder og for at skabe et løft af kultur- og oplevelsesøkonomien – både i relation til øget turisme, branding af danske virksomheder og deres produkter samt yderlig forrentning af de allerede foretagne investeringer indenfor oplevelsesøkonomien.

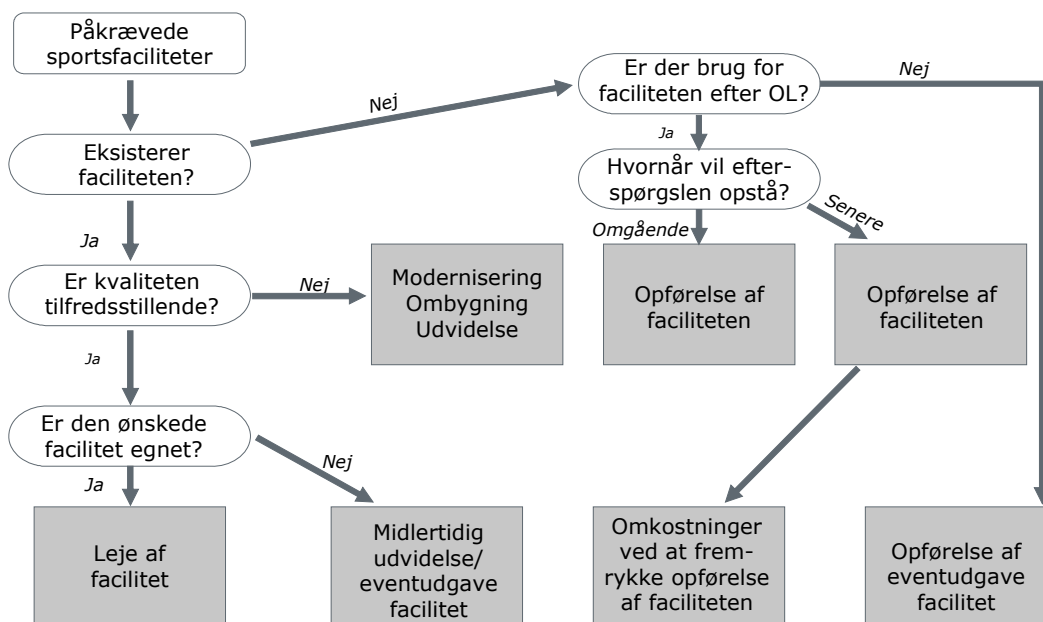
2. OL til Danmark – hvordan kunne det se ud?

Konsulentteamet har udarbejdet et koncept for, hvorledes et dansk bud på et OL i København *kunne* udformes, da det ikke er muligt at beregne costs og benefits for en plan, som i sidste ende ikke ville kunne implementeres.

Som en del af dette koncept har konsulentteamet forsøgt at opstille et sandsynligt scenario for gennemførelse af de forskellige OL-discipliner. I den forbindelse er der lagt vægt på:

- Størst mulig anvendelse af eksisterende faciliteter, eventuelt med nødvendige moderniseringer, ombygninger og udvidelser
- Så vidt muligt kun at bygge nye multifunktionelle faciliteter, som kan nyttiggøres efter OL
- Gøre brug af midlertidige faciliteter i en "eventudgave", hvor disse vil være vanskelige at nyttiggøre efter OL
- At anvende samme faciliteter til flere konkurrencer, hvor dette er muligt
- Flest mulige konkurrencefaciliteter tæt på Den Olympiske By og Det Olympiske Stadion (IOC's "nærhedsprincip").

Denne vægtning skyldes dels hensynet til økonomien og dels hensynet til at undgå problemer med nyttiggørelsen af anlæggene efter OL. I forbindelse med arbejdet med undersøgelsen er der løbende udarbejdet cost-benefit analyser på de enkelte faciliteter. Disse analyser har angivet i hvilket omfang, det er samfundsøkonomisk rentabelt at modernisere, ombygge eller udvide bestående faciliteter, at etablere nye faciliteter, eller i hvilket omfang der bør etableres faciliteter som "eventudgaver". Problemstillingen kan illustreres således:

Princippet om faciliteter i "eventudgave" og "permanent udgave"

Hvor cost-benefit analyserne viser, at det ikke er samfundsøkonomisk at etablere en facilitet, foreslår konsulentteamet at etablere disse i en "event-udgave" i modsætning til en "permanent udgave".

Ved en "eventudgave" kan der bl.a. opnås besparelser på følgende:

- Billigere materialer og konstruktionsprincipper, da der er begrænsede krav til holdbarhed, samtidig med at faciliteten overholder de funktionelle krav til anvendelsen, de gældende sikkerhedsregler, tekniske krav mv.
- Begrænsede krav til arkitektur, da faciliteten ikke er blivende. Det største danske stadion, "Parken", er et godt eksempel på et stadion, som er opført med begrænset krav til arkitektur, hvorved prisen målt pr. sideplads er væsentligt lavere end andre tilsvarende stadions
- Grunden skal ikke købes, men kan lejes i facilitetens levetid, hvorved omkostningen kan reduceres væsentligt, da køb af en grund er særligt omkostningskrævende inden for Københavnsområdet.

I beregningerne har vi taget udgangspunkt i en gennemsnitlig besparelse på en facilitet i eventudgave på 40% i forhold til permanente faciliteter. Hvis det efterfølgende viser sig, at en facilitet i en eventudgave er økonomisk bæredygtig, eller man af andre årsager ønsker at bibeholde denne, vil det være muligt at opgradere den til en blivende facilitet. Med en sådan "Step-By-Step"-strategi vil det være muligt at afholde investeringerne i den takt, disse viser sig at være rentable.

Med udgangspunkt i ovennævnte betragtninger har konsulentteamet opstillet følgende oversigt over idrætsfaciliteter for et OL i København:

OL-disciplin	Sted	Tilskuerpladser	Status
Atletik/ceremoni	Det Olympiske Stadion (Svanemøllen Kaserne)	60.000	Eventudgave
Badminton	Brøndby Hallen	4.500	Moderniseres/udvides
Basketball	Arena 1, Parken	8.000	Ombygges midlertidigt
	Multiarena (Københavnsområdet)	12.000	Planlagt
Boksning	Arena 3, Multihal (Østre Gasværk)	6.000	Eventudgave
Bordtennis	Arena 6, Multihal (Godsbaneterrænet)	5.000	Eventudgave
Brydning	Arena 4, Multihal (Østre Gasværk)	6.000	Eventudgave
Bueskydning	Bueskydningsbaner (Kongelunden)	4.000	Midlertidig facilitet
Cykling - bane	Ballerup Super Arena	5.000	Moderniseres/udvides
Cykling - MTB	Mountain bike anlæg	2.000	Midlertidig facilitet
Cykling - landevej	Rundstrækning (Lyngby/Holte/Søllerød)	-	Midlertidig facilitet
Cykling - BMX	Københavns BMX-bane (Ørestaden)	5.000	Moderniseres/udvides
Fægtning	Farum Arena	3.000	Moderniseres/udvides
	Brøndby Hallen	4.500	
Moderne femkamp	Farum Arena	3.000	Moderniseres/udvides
	Svømmestadion	12.000	Ny facilitet
	Ridebanespringning (Bernstorffsparken)	12.000	Midlertidig facilitet

OL-disciplin	Sted	Tilskuerpladser	Status
Fodbold	Brøndby Stadion	24.000	Bestående facilitet
	Atletion (Århus)	21.000	Moderniseres/udvides
	Odense Stadion	20.000	Moderniseres/udvides
	Esbjerg Idrætspark	20.000	Moderniseres/udvides
	Atletik/fodbold Stadion (OL Stadion)	60.000	Eventudgave
Gymnastik - artistisk	Multiarena (København)	12.000	Planlagt
Gymnastik - rytmisk	Brøndby Hallen	4.500	Moderniseres/udvides
Gymnastik - tramp.	Multiarena (Københavnsområdet)	12.000	Planlagt
Hockey	Farum Park	8.000	Ombygges midlertidigt
	Valby Idrætspark	5.000	Ombygges midlertidigt
Håndbold	Arena 5, Multihal (Godsbaneterrænet)	5.000	Eventudgave
	Arena 1, Parken	8.000	Ombygges midlertidigt
Judo	Arena 4, Multihal (Østre Gasværk)	6.000	Eventudgave
Kano & Kajak	Bagsværd Rostadion	10.000	Moderniseres/udvides
Kano & Kajak - slalom	Kano/Kajak slalom bane	8.000	Ny facilitet
Ridning, spring/dressur	Christiansborg Ridebane	12.000	Midlertidig facilitet
Ridning - cross country	Dyrehaven	-	Midlertidig facilitet
Roning	Bagsværd Rostadion	10.000	Moderniseres/udvides
Sejlsport	Skovshoved/Hellerup Havn eller Køge Bugt	-	Midlertidig facilitet
Skydning	Skydebaner (Amager Fælled)	3.000	Midlertidig facilitet
Svømning	Svømmestadion	12.000	Ny facilitet
Synkronsvømning	Svømmestadion	12.000	Ny facilitet
Taekwondo	Forum, København	5.000	Eksisterende facilitet
Tennis	Tennisanlæg (Godsbaneterrænet)	10.000	Eventudgave
		5.000	
		3.000	
Triatlon	Amager Strandpark + rundstrækning (løb og cykling)	-	Midlertidig facilitet
Udspring	Svømmestadion	12.000	Ny facilitet
Vandpolo	Svømmestadion	12.000	Ny facilitet
Volleyball	Arena 2, Parken	12.000	Ombygges midlertidigt
Volleyball - beach	Amager Strandpark	12.000	Midlertidig facilitet
Vægtløftning	Valby-Hallen	3.000	Moderniseres/udvides

Det er væsentligt at pointere, at dette er et forslag til fordeling af sportsgrene på nye, eventudgave, midlertidige og eksisterende faciliteter.

Med ovenstående forslag til fordeling af discipliner er der således kun behov for følgende nye permanente faciliteter:

- Kano-/kajakslombane (som kan omdannes til adventure park efter OL)
- Svømmecenter

Desuden forudsætter konsulentteamet, at en ny planlagt multiarena i Københavnsområdet etableres og får en kapacitet på minimum 12.000 tilskue-re.

Ovenstående forslag til placering af de enkelte idrætsfaciliteter er udelukkende konsulentteamets forslag. Det er således vigtigt at bemærke, at forslaget ikke er afklaret med de relevante offentlige myndigheder, selvejende institutioner, virksomheder mv. Dette er også gældende for de øvrige faciliteter til et OL i København, som beskrives nedenfor.

Konsulentteamet skal samtidig bemærke, at der ved forslagene til placering er lagt særligt vægt på skabe en god sammenhæng mellem følgende punkter:

1. IOC's nærhedsprincip (se nedenfor)
2. Anvendelse af ledige områder, som er indeholdt i Københavns Kommunes forslag til Kommuneplan 2005 og herunder bl.a. områder, som er betegnet som perspektivområder efter år 2018
3. Et sammenhængende transportkoncept, som er baseret på den bestående og planlagte infrastruktur i København
4. Begrænsning af omkostningerne til nye infrastrukturinvesteringer, som traditionelt i OL-sammenhæng er meget høje
5. Anvendelse af miljømæssigt belastede arealer, som vil blive oprenset i forbindelse med byggeri af faciliteterne, og dermed efter et OL vil bidrage med en miljømæssig forbedring.

Forslag til placering er således begrundet i konsulentteamets helhedsvurdering af ovenstående fem punkter set i forhold til en eventuel afholdelse af OL i København. Andre forhold kan begrunde alternative placeringer med ændrede costs og benefits til følge.

Placering af konkurrencer uden for København

Med hensyn til geografisk placering af konkurrencer er det et væsentligt kriterium i tildelingen af OL, at så mange konkurrencer som muligt afvikles i umiddelbar nærhed af Den Olympiske By og Det Olympiske Stadion ("nærhedsprincippet"). Nærheden giver mulighed for, at atleter kan samles på tværs af idrætsdiscipliner, hvilket understøtter den olympiske idé. Samtidig giver det bedre muligheder for, at tilskuere til OL følger flere discipliner uden at skulle transporteres over store afstande. Endelig er det en sikkerhedsmæssig fordel at holde flest mulige konkurrencer inden for et begrænset geografisk område. Hvis der placeres konkurrencer længere væk end 100 km fra Den Olympiske By, kræver IOC, at der oprettes "satellit"-OL-byer.

Med udgangspunkt i dette nærhedsprincip foreslår konsulentteamet, at det kun er de indledende runder i fodbold, som placeres uden for København. Dels findes der gode stadionfaciliteter uden for København (Odense, Århus, Ålborg, Herning og Esbjerg), og dels er det sikkerhedsmæssigt muligt at håndtere det begrænsede antal atleter og officials i 3 "satellit"-OL-byer.

Der vil desuden forud for OL være et behov for anvendelse af træningsfaciliteter fordelt over hele landet. Dette skyldes, at det er normalt, at OL-atleter før et OL afholder træningslejre i det land, hvor værtsbyen ligger, men ikke nødvendigvis i værtsbyen, idet atleterne typisk vil få en for stor pressebevågenhed i selve værtsbyen. Derfor foretrækker flere deltagerlande/-hold at afholde træningslejre uden for selve værtsbyen.

Træningsfaciliteter

Omegnskommunerne i København har traditionelt et højt niveau for idrætsfaciliteter for breddeidræt med et relativt stort antal sportshaller, stadions, svømmehaller, mv. uden tilskuerfaciliteter. Disse anlæg vil være meget velegnede som træningsfaciliteter for deltagerne ved OL. Vi vurderer, at det i Københavnsområdet vil være muligt at finde tilfredsstillende træningsfaciliteter til de fleste idrætsdiscipliner under OL. Det betyder, at behovet for etablering af træningsfaciliteter kan reduceres til et minimum og primært omhandle de idrætsgrene, der er "små" i Danmark og samtidig facilitetskrævende, f.eks. hockey og kano-/kajakslalom. I lighed med de eksisterende faciliteter, der anvendes til konkurrencer, vil mange træningsfaciliteter være relativt gamle i 2020, hvorfor moderniseringer vil være påkrævet. Det betyder, at en del af anlægsinvesteringen skal afholdes under alle omstændigheder.

Mediecenter

Ud over de egentlige idrætsfaciliteter kræver IOC bl.a. oprettelse af andre faciliteter, herunder et mediecenter. Der er tradition for, at mediecenteret deles i to separate faciliteter. Et for radio og tv (International Broadcast Center) og et for den trykte presse (Media Press Center). Både IBC og MPC vil være vanskelige at udnytte efter OL, hvorfor disse bør være midlertidige faciliteter.

IBC foreslås etableret i umiddelbar nærhed af DR-Byen i Ørestaden. Det giver mulighed for at anvende dele af de eksisterende radio- og tv-faciliteter i DR-Byen.

MPC kan med fordel etableres i Bella Centeret. Centeret har tidligere huset store mediebegivenheder som f.eks. EU-topmødet i 2002. MPC etableres som en midlertidig facilitet i udstillingshallerne med de nødvendige installationer for den trykte presse, primært arbejdspladser og kommunikationslinier.

OL-by

IOC stiller krav om etableringen af Den Olympiske By, som danner rammen om indkvartering af i alt ca. 17.000 idrætsudøvere, trænere og officials. Den Olympiske By danner sammen med Det Olympiske Stadion centrum i legene, og de skal derfor placeres i umiddelbar nærhed af hinanden. Det vil være nærliggende at bruge Den Olympiske By som løftestang til udviklingen af et nyt byområde i København. Lignende tiltag har været gennemført i andre kandidatbyer. Hammarby Sjöstad i Stockholm er et eksempel på en sådan byudvikling, som har fundet sted, selvom Stockholm ikke blev udvalgt til at være værtsby for OL2004.

Konsulentteamet foreslår, at OL-byen opføres på Refshaleøen, der med sin attraktive placering gør det muligt at sælge lejlighederne til bolig- og erhvervsformål efter OL.

Hoteller

IOC's krav til antallet af hotelværelser er minimum 40.000 værelser, beliggende 50 km fra OL-centrum (Det Olympiske Stadion og OL-byen). Dette krav kan København pt. ikke opfylde, hvorfor konsulentteamet foreslår at anvende hoteller i Malmø og Helsingborg og midlertidige indkvarteringsmuligheder, som f.eks. nye kollegier, udlejning af private hjem og hotel- og krydstogtskibe placeret i Københavns Havn. Særligt brugen af hotel- og krydstogtskibe har været anvendt ved tidligere OL, herunder ved OL2004 i Athen, hvor det blev anvendt 11 hotel- og krydstogtskibe.

Transport

Infrastrukturen spiller en stor rolle i forbindelse med afviklingen af et OL. Kapacitetsmæssigt stiller åbnings- og afslutningsceremonierne på OL-stadion de største krav til den lokale transportkapacitet, hvor 60.000 tilskuere skal forlade stadion hurtigt og sikkert. Derfor anvendes der altovervejende kollektiv transport ved OL til at betjene de mange tilskuere, besøgende mv.

København har i forvejen et kollektivt trafiknet, som internationalt befinder sig i den bedste del - set i forhold til andre byer, der enten har afholdt OL, skal holde OL eller har budt på OL. Konsulentteamet har foreslået en placering af OL-stadion på Svanemøllen Kaserne, som har en god betjening med kollektiv trafik og et godt biltrafiknet.

I tillæg hertil er der i disse år truffet beslutning om, eller der foreligger planer for, en række større infrastrukturprojekter i og omkring København.

Samlet betyder dette, at omkostningerne, til udbygning af infrastrukturen ved et OL, er relativt begrænsede.

3. OL til Danmark – hvad ville det koste?

Konsulentteamet har gennemført en cost-benefit analyse for afholdelsen af OL i København 2020.

Tidligere OL-relaterede undersøgelser har typisk været de såkaldte impact studier, der hovedsageligt fokuserer på beskæftigelses- og indkomsteffekterne for den by eller region, hvor OL afholdes. Så vidt konsulentteamet har erfaret, foreligger der ikke offentligt tilgængelige cost-benefit analyser, der opgør og sammenholder de samfundsøkonomiske omkostninger og benefits i forbindelse med planlægning og afholdelse af OL.

Cost-benefit analysens poster og forudsætninger

I en cost-benefit analyse opgøres costs og benefits for de planer eller den situation, der skal vurderes, i forhold til en nul-situation. Costs og benefits er de samfundsøkonomiske omkostninger og indtægter (værdier). Det vil sige de samlede omkostninger og indtægter for alle danske aktører, uanset om disse tilfalder offentlige eller private aktører. Alle poster, der berøres og altså varierer mellem de to situationer, skal medtages i analysen.

Costs og benefits opgøres i faktorpriser i danske kroner på 2005 prisniveau. De opgøres principielt år for år i perioden fra 2005 til 2040 i forhold til situationen uden afholdelse af OL.

Der opstilles i princippet en total investeringsoversigt for situationen med og uden bud på gennemførelse af et OL, hvorefter forskellen og de afledte driftsudgifter tilskrives afholdelsen af OL. Derved indfanges også de omkostninger, der er forbundet med en fremrykning af investeringer på en måde, så kun merudgifterne medregnes.

I forbindelse med opgørelsen af costs og benefits vedrørende idrætsanlæg og infrastruktur er der taget stilling til spørgsmålet om behovet for en eventuel fremskyndelse af investeringerne og størrelsen af de resulterende samfundsøkonomiske omkostninger og benefits – herunder værdien af investeringerne efter afslutningen af OL.

Cost-benefit analysen går herefter ud på at sammenligne benefits med de samfundsøkonomiske omkostninger. Nettoresultatet opgøres som diskontret nu-værdi (2005-priser). Derved tages der hensyn til, at omkostninger og benefits har forskellig tidsprofil, og de poster, der ligger længst ude i fremtiden, bliver tilskrevet lavest værdi. Herved opnås et egentligt beslutningsgrundlag i form af en beregnet samfundsøkonomisk værdi af de samlede costs og benefits – beregnet i henhold til en almindeligt anerkendt metode. Hvis resultatet bliver en positiv netto nu-værdi, er afholdelsen af et OL, med de opstillede forudsætninger og den anvendte kalkulationsrente, samfundsøkonomisk rentabel.

Cost-benefit analyse af OL i København

Konsulentteamet anvender en årlig 5% real kalkulationsrentefod, men beregningerne suppleres med følsomhedsberegninger med anvendelse af alternative rentesatser. Ultimo 2005 anvendes her som opgørelsestidspunkt.

Analysen viser, at de samfundsøkonomiske omkostninger og benefits ved et OL i København i 2020, med de opstillede forudsætninger vil give et samfundsøkonomisk resultat på ca. 500 mio. kr. i *diskonteret* nu-værdi.

Costs	(mio. kr.)
Budomkostninger	101
Infrastruktur	300
Idrætsanlæg, nye inkl. eventudgaver	1.810
Etablering af øvrige nye faciliteter	74
Udvidelse/modernisering af eksisterende faciliteter	349
Etablering af midlertidige faciliteter	182
Træningsfaciliteter	48
OL-byen og Mediecenter	2.932
Driftsomkostninger	5.959
Costs i alt	11.754

Benefits	
Publikumsværdi (herunder billetindtægter)	954
IOC bidrag	2.322
TOP sponsorer	1.382
Nationale sponsorer	657
Merchandise	141
Brugsværdi af ny infrastruktur	126
Idrætsanlæg, nye inkl. eventudgaver	244
Etablering af øvrige nye faciliteter	13
Udvidelse og modernisering af eksisterende faciliteter	158
Etablering af midlertidige faciliteter	0
Træningsfaciliteter	22
OL-byen og Mediecenter	2.531
Forbedret sikkerhed	22
Turisme	1.596
Erhvervsudviklingseffekt	882
Folkesundhed	1.191
Benefits i alt	12.240
Nettoresultat	486

Konsulentteamet har gennemført følsomhedsberegninger, der viser, at nettoresultatet ikke er særligt følsomt overfor stigninger i rentefoden.

Sammenfatning

Den almindelige opfattelse er, at afholdelsen af et OL "vil give et underskud", og "det kan ikke betale sig". Hertil vil konsulentteamet bemærke, at der oftest tales om driftsmæssige underskud og ikke det samlede samfundsøkonomiske regnskab, som svarer til ovenstående cost-benefit analyse. Forklaringen herpå er givet, at den samfundsøkonomiske rentabilitet først til fulde opnås op til ca. 10-20 år efter selve afholdelsen af et OL.

Det kan måske også undre, at afholdelsen af et OL i København kan være samfundsøkonomisk rentabelt, da København internationalt set er en relativ mindre hovedstad i et størrelsesmæssigt og økonomisk set mindre land. Konsulentteamet skal hertil bemærke, at netop dette forhold har været et centralt spørgsmål i undersøgelsen – herunder at afklare i hvilket omfang og under hvilke forudsætninger et OL i København kan være samfundsøkonomisk rentabelt.

En væsentlig årsag til, at OL i København er beregnet til at være samfundsøkonomisk rentabelt, skyldes at konsulentteamet har foreslået, at de faciliteter, der kræver den største infrastrukturkapacitet (OL-by og OL-stadion), opføres med færrest mulige ressourcer i forhold til opfyldelsen af IOC's krav. Desuden har København internationalt set i forvejen et godt kollektivt trafiknet.

I tillæg hertil er der i disse år truffet beslutning om, eller der foreligger planer for, en række større infrastrukturprojekter i og omkring København. Set fra en infrastrukturel synsvinkel er det således et nærmest optimalt tidspunkt politisk at overveje, hvorvidt der skal arbejdes videre med planerne om, at tiltrække OL til København.

Samlet betyder dette, at konsulentteamet kun har medregnet infrastrukturinvesteringer svarende til 300 mio. kr. (nu-værdi), som er direkte forårsaget af et OL i København. Set i forhold til tidligere værts- og budbyer er dette et mindre beløb.

Konsulentteamets koncept for afholdelse af OL i København indeholder forslag til anvendelse af en række eventudgave og midlertidige faciliteter. Konceptet omfatter ikke opførelsen af "prestigebyggerier", der på forhånd kan forudses at ville ende som de såkaldte "white elephants" – altså faciliteter, der ikke er samfundsøkonomisk rentable på grund af manglende effektiv anvendelse efter et OL. Desuden forudsætter vi, at en ny planlagt multiarena i Københavnsområdet etableres og får en kapacitet på minimum 12.000 tilskuere.

Konsulentteamet har også undersøgt, hvilke modeller der kan opstilles for at skabe den nødvendige likviditet, som kan finansiere de omkostninger, der er forbundet med bud på og afholdelse af OL i København. Konsulentteamets forslag til finansieringsmodeller er baseret på:

- De væsentlige indtægter ved selve afholdelsen af OL
- Indtægter ved et OL-lotteri
- Offentlig-privat-samspil ved opførelse af idrætsfaciliteter
- Inddragelse af private investorer til finansiering af OL-byen, der efter OL sælges som bolig- og erhvervsbyggeri
- De skattemæssige effekter af en øget beskæftigelse op til og efter OL.

4. OL til Danmark – hvorfor skulle det realiseres?

OL til Danmark – hvorfor? Hvad kunne den grundlæggende idé bag et dansk bud på OL være, og hvordan kunne et sådant bud hænge sammen med andre aktiviteter og planer på såvel idrætsområdet som andre relaterede områder?

Konsulentteamet mener, at den overordnede idé for en eventuelt dansk OL plan bør være at få en sådan plan til at fungere som både:

- En vision
- Et mål
- Et middel

Visionen

Det overordnede svar på "hvorfor" skal kunne forklares i *visionen* om OL til Danmark. Konsulentteamet er af den opfattelse, at en sådan vision skal have fokus på det mentale frem for en flot sportsbegivenhed, nye eller opgradede idrætsfaciliteter mv., da disse ikke i sig selv kan være en tilstrækkelig grund til at iværksætte et så stort projekt. Det er efter konsulentteamets opfattelse på det mere mentale, ikke-materielle plan, at en OL vision – stærkere end vel alle andre store projekter – kan spille en vigtig rolle ved at fokusere på elementer som:

- Sammenhold og sammenhæng
- Ambitioner og selvværd
- Udblik og åbenhed overfor verden
- National stolthed og internationalt perspektiv

Med andre ord kan visionen om et OL til Danmark være ideen om:

"Danmark til verden – verden til Danmark"

og kan formuleres som:

"Et stort og ambitiøst projekt som i en globaliseret verden med øget konkurrence på alle områder skal ændre både vores egen og andres opfattelse af, hvad vi kan og vil".

Alle lande – også Danmark – har brug for store ideer og ambitioner til at motivere og inspirere ikke mindst den unge generation for at skabe yderligere fremsyn og dermed fremgang.

Samtidig er det dog efter konsulentteamets opfattelse vigtigt at kombinere en visionær og på sin vis lidt udansk tankegang med en fornuftig, måske mere typisk dansk holdning om ikke at kaste sig ud i store investeringer. Det er derfor nødvendigt, at et dansk OL projekt både er visionært og fornuftigt, og en strategi for projektet skal sikre, at de store visioner vedligeholdes samtidigt med, at processen sikrer en trinvis udvikling.

”To-trins strategien” – fra middel til mål

Konsulentteamets bud på en strategi for et dansk OL-bud er derfor en to-trins strategi, hvor *først*:

- 1) Beslutningen om at planlægge en fremtidig ansøgning om at få OL til Danmark skal fungere som en katalysator for en udvikling på en række områder, hvor en udvikling dels vil have selvstændig værdi, dels vil være en forudsætning for kunne lancere et overbevisende OL-bud.

derefter:

- 2) Hvis udviklingen på disse områder – som følge af beslutningen om at ansøge om OL – over de kommende år frem mod deadline for afsøgning er tilfredsstillende og bidrager med de ønskede nutidige effekter, vil ansøgningen om afholdelse af et OL blive afsendt.

Hvis udviklingen på områderne (i det følgende beskrevet som ”fokusområder”) over de kommende år derimod ikke er tilfredsstillende, udskydes eller opgives planerne om ansøgning om at få OL til Danmark.

En beslutning om at planlægge et dansk bud på OL bliver således:

- I første omgang et *middel* til at igangsætte en udvikling på fokusområderne
- Derefter et *mål* for denne udvikling på fokusområderne, såfremt planerne realiseres og en ansøgning afsendes.

En udvikling på disse fokusområder kan derfor tilsvarende ses som:

- På kort sigt et selvstændigt *mål* frem mod beslutningen om at ansøge
- På længere sigt et *middel* til at kunne aflevere en overbevisende ansøgning om OL-bud og i sidste ende at få OL til Danmark.

Med henvisning til den overordnede titel for undersøgelsen ”OL til Danmark – potentialer og barrierer” skal to-trins, mål/middel strategien skabe en udvikling indenfor fokusområderne og således ændre disse fra at være en nutidig barriere til at blive et fremtidigt potentiale for et dansk OL-bud. For at to-trins strategien skal virke, er det helt afgørende forhold, at OL idéen, lidt malerisk beskrevet, skal være ”gnisten”, som skal tænde ”ildhavet”.

Fokusområder

I arbejdet med at identificere de fokusområder, hvor planen om et OL-bud skal igangsætte/forstærke en udvikling, og hvor en udvikling er en forudsætning for at kunne realisere planen om et OL-bud, er der taget udgangspunkt i denne tredeling af ansvaret for et dansk bud på OL mellem de tre centrale parter i et dansk OL-bud:

- Dansk idræt (Danmarks Idræts-Forbund/Danmarks Olympiske Komité)
- København (Københavns Kommune)
- Danmark (Regeringen)

På baggrund heraf er følgende seks fokusområder udvalgt:

Part	Fokusområde
Dansk idræt	1. Events 2. Kompetencer
København	3. Faciliteter 4. Branding
Danmark	5. Selvtillid 6. Sundhed

Fokusområderne 1-6 er rangordnet efter betydning for og sammenhæng med en beslutning om at realisere planerne om et dansk OL-bud. To-trins strategien skal sikre, at en udvikling på disse seks områder – som følge af en beslutning om at planlægge et bud på OL i København – først er et mål i sig selv, og derefter også bliver et middel til at sikre København OL-værtskabet.

Sammenfatning

Strategien skal sikre en udvikling af de seks fokusområder, uanset om planen for et OL-bud senere realiseres. Konsulentteamet vurderer således, at *beslutningen om blot at planlægge et OL-bud* i sig selv er så stærk en katalysator, at den med nødvendig politisk og økonomisk støtte samt en grundig implementering vil kunne have en markant positiv effekt på fokusområderne.

Hele projektet kan ses som en fin mulighed for:

1. Dansk idræt til at få en øget samfundsmæssig betydning gennem en ny og bredere defineret rolle som "Danmarks kompetenceudvikler"
2. København til at vise sig som en foregangsby og yderligere leve op til rollen som "Danmarks hovedstad".
3. Regeringen til at få sat handling på diverse politikker vedrørende fremtidens udfordringer og blive set som "Danmarks visionsudvikler"

Den skitserede to-trins strategi bygger samtidig på, at processen har en indbygget, selvforstærkende effekt: God fremgang på et eller flere af de seks fokusområder gennem de kommende år vil gøre et dansk OL-bud mere realistisk, hvilket vil skabe yderligere fremgang på ét eller flere af områderne, osv.

5. OL til Danmark – hvordan kunne det organiseres?

Det centrale spørgsmål i denne forbindelse er, hvorvidt en kampagne for et dansk OL-bud kan organiseres på en sådan måde, at den overordnede idé med et bredt sigte vil blive realiseret, at chancen for at vinde forbliver intakt gennem hele perioden, samt at hele projektet vurderes fornuftigt ud fra en ressourcemæssig betragtning.

Overordnet tidsplan

Der er ingen tvivl om, at det tager lang tid for en OL-kandidat at præsentere sig for ca. 115 IOC medlemmer, få feedback fra disse medlemmer og så præsentere et revideret bud. Omvendt kan der argumenteres for, at en kampagne kan "miste pusten", hvis den igangsættes for tidligt og dermed ikke kulminerer, når afgørelsen skal træffes.

Et OL-bud – eller blot planen om et sådant – vil som nævnt flere gange have stor værdi i sig selv - også før der skal tages en bindende beslutning om et bud. Jo længere denne "freerider periode" er, jo længere tid vil man kunne udnytte de benefits, som planen om et bud formodes at kunne skabe. Konsulentteamet konkluderer således, at en så tidlig start som mulig på forberedelserne til et dansk bud på OL 2020 ikke blot vil være en fordel, men også en nødvendighed for at et dansk OL dels klarer den første, tekniske udvælgelse og dels vil have en chance i den endelige, mere subjektive udvælgelse.

På baggrund af denne konklusion foreslår konsulentteamet følgende overordnede tidsplan for et dansk bud på OL 2020:

Aktivitet	Bud på OL 2020
Begyndende teknisk planlægning Indledende lobby-/PR-aktivitet	Medio 2008
Lobby/PR aktiviteter begyndes Teknisk planlægning	Primo 2009
Deadline for registrering af bud Status som "Applicant City (ansøgerby)	Juli 2011
Shortlisting af bud Status som "Candidate City" (kandidatby)	April/maj 2012
Udvælgelse af værtsby for OL 2020	Juli 2013

Denne tidsplan skal koordineres med tidsplanen for arbejdet med at sikre andre store sportsevents til Danmark gennem perioden 2006-2020, jf. fokusområde 1. Events. Konsulentteamet foreslår følgende events:

- VM i bordtennis 2010
- VM i landevejscykling 2011
- EM i fodbold 2016 (sammen med Sverige)
- EM i atletik 2018

Organisering af OL-bud

De formelle parter i et dansk OL-bud vil altid være Danmarks Idræts-Forbund/Danmarks Olympiske Komité (DIF/DOK), Københavns Kommune samt Regeringen.

Der er derfor vigtigt, at alle tre parter er med i projektet fra begyndelsen. I den forbindelse skønner konsulentteamet, at en så stor opgave med et bredt idrætsmæssigt sigte, udover Danmarks Idræts-Forbund/Danmarks Olympiske Komité, også direkte bør involvere Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI).

En fjerde part bør være dansk erhvervsliv, hvor det også er vigtigt, at denne part er med fra begyndelsen. Det er konsulentteamets forventning, at dansk erhvervsliv kan se muligheder i et dansk bud på OL og derfor vil være interesseret i at støtte projektet på flere måder (økonomisk, ledelsesmæssigt mv.). Men en sådan interesse vil givet være større, hvis det danske erhvervsliv er involveret fra starten og ikke blot kaldes ind på et senere tidspunkt, når der er brug for penge.

Derudover bør tre andre parter, som allerede er aktive på områder relateret til et OL-bud, inddrages aktivt i en OL 2020 kampagne:

- Idrætsfonden Danmark og de lokale eventorganisationer uden for København, som pt. arbejder på at skaffe internationale events til Danmark
- Wonderful Copenhagen som byens marketingsafdeling med stor erfaring indenfor international markedsføring
- Team Danmark gennem arbejdet med danske elitesportsfolk samt eksplicit viden om danske idrætsfaciliteter.

For at samle disse forskellige parter i en organisation, som kan implementeres hurtigt, og som uden større ændringer kan forblive intakt gennem perioden op til OL-afgørelsen i 2013, foreslår konsulentteamet følgende niveau-delte organisation til implementering af to-trins strategien:

1) Visionsniveau

Konsulentteamet kan således forestille sig en visionsgruppe på i alt ni medlemmer med repræsentanter fra:

1. Dansk erhvervsliv (formand)
2. Danmarks Idræts-Forbund/Danmarks Olympiske Komité
3. Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger
4. Københavns Kommune
5. Wonderful Copenhagen
6. Kulturministeriet
7. Økonomi- og Erhvervsministeriet (eller andet ministerium)
8. Team Danmark
9. Idrætsfonden Danmark

Visionsgruppen skal overordnet holde visionen om OL 2020 til Danmark i gang. Samtidig skal gruppen koordinere/inspirere arbejdet på de seks fokusområder. Tre af fokusområderne - Events, Kompetencer, Faciliteter - varetages på implementeringsniveau (se efterfølgende), mens visionsgruppen selvstændigt arbejder med at udvikle fokusområderne: Branding, Selvtillid og Sundhed.

Visionsgruppen skal derudover begynde en indledende planlægning af internationale markedsføringstiltag, herunder skabelse af internationale kontakter, studieture og research, frem mod starten på arbejdet med et OL-bud medio 2008.

Gennem 2006-2009 mødes visionsgruppen f.eks. 3-4 gange om året, og såfremt det i 2009 besluttes at aflevere et dansk bud på OL 2020 ændres visionsgruppen (i princippet med uændret sammensætning) til at blive "Copenhagen 2020 Olympic Bidding Committee".

Visionsgruppen støttes gennem 2006-09 af et mindre sekretariat, som bør placeres i København, f.eks. hos Wonderful Copenhagen, da en eventuelt efterfølgende Bidding Committee skal være organisatorisk forankret i ansøgerbyen.

2) Implementeringsniveau

Sideløbende med arbejdet på tre af fokusområderne i visionsgruppen foreslår konsulentteamet, at der arbejdes med de tre øvrige fokusområder i tre konsortier:

- Idrætsfonden Danmark, Wonderful Copenhagen og lokale event-organisationer - Events
- Team Danmark og berørte kommuner - Faciliteter
- DIF/DOK og DGI - Kompetencer

Første opgave for de tre konsortier bliver at udarbejde en masterplan for deres respektive fokusområde:

1. Event-konsortiet skal med udgangspunkt i denne rapportes liste over relevante events udarbejde en masterplan med tilhørende cost-benefit analyser for internationale events for perioden 2006-2020.
2. Facilitets-konsortiet skal med udgangspunkt i denne rapportes facilitetsanalyse udarbejde en masterplan for opførelse af nye/udbygning af eksisterende faciliteter for perioden 2006-2020.
3. Kompetence-konsortiet skal med udgangspunkt i denne rapportes betragtninger om "Kompetencer" udarbejde en masterplan for opbygning af dels generelle kompetencer indenfor dansk idræt, dels opbygning af internationale relationer og indflydelse i den internationale idrætsverden for perioden 2006-2020.

Arbejdet med de tre masterplaner inspireres/koordineres af visionsgruppen, som sammenfatter de tre masterplaner i løbet af 2006/07. Masterplanerne vil derefter sammen med planer for de tre øvrige fokusområder i visionsgruppen udgøre et væsentligt element i en eventuel dansk kampagne for OL 2020.

Drøm eller virkelighed?

OL til Danmark – middel, mål, vision eller blot en drøm?

Der er store potentialer forbundet med ideen om OL til Danmark, og konsulent-teamets analyse viser, at potentialerne umiddelbart er større end barriererne. Ideen om OL til Danmark er derfor ikke urealistisk og bør være en del af den idrætspolitiske dagsorden i den kommende tid.

Historien om "et lille land med store drømme og ambitioner for sig selv og for verden" er en god historie, som vil kunne udgøre en meget stærk kommunikationsplatform for danske interesser - både kommercielle, politiske som idrætspolitiske over de kommende år.

Samtidigt er det vigtigt at understrege, at konsulentteamet primært har gennemført en analyse på konceptionelt niveau. Diverse beregninger vedrørende perioden frem mod og efter 2020 må nødvendigvis være behæftet med stor usikkerhed, og konsulentteamet har måttet bygge store dele af analysen på en række antagelser.

Derfor er det primært grundideen om et OL til Danmark, som konsulentteamet finder realistisk, og som både med hensyn til samfundsøkonomi og infrastruktur synes at kunne bære.

Men er det også en god ide?

Svaret på dette spørgsmål vil i sidste ende være baseret på et politisk valg med mange forskelligartede afvejninger, men konsulentteamet har valgt at afslutte rapporten med følgende inspirerende ord:

"No dream is ever too big – no dreamer is ever too small"

Rambøll Management
Nørregade 7A
DK-1165 København K
Denmark

Phone: +45 3397 8200
www.ramboll-management.dk

